

Zkušenosti z tvorby jednotného website všech úřadů resortu zeměměřictví a katastru.

*Milan Talich **

e-mail: Milan.Talich@vugtk.cz

1. Úvod - formulace úkolu na podkladě vývoje událostí

Poprvé začal resort ČÚZK (Český úřad zeměměřický a katastrální) o svých WWW stránkách uvažovat na podzim roku 1996. Tehdy také vznikly první stránky, ještě na serveru panurgos.fsv.cvut.cz, jenž byl sice v majetku ČÚZK, ale z důvodu připojení do Internetu umístěn na Stavební fakultě ČVUT Praha. Popud k vytvoření stránek přišel z ODIS VÚGTK (Odvětvové informační středisko Výzkumného ústavu geodetického, topografického a kartografického), potřebné podklady k vystavení dodal ČÚZK a vlastní tvorba stránek byla provedena na FSv ČVUT. Na jaře roku 1997 byly tyto stránky rozšířeny o několik dalších obecných informací, převážně jen o existenci jednotlivých úřadů resortu s kontaktními údaji na ně. V této základní podobě, doplněné časem jen o několik málo dalších podrobností, přetrvaly stránky ČÚZK až do poloviny roku 1999.

V červnu roku 1999 rozhodl tehdejší předseda ČÚZK, Ing. Jiří Šíma, CSc., o vytvoření stránek nových, které budou mít jednotný vzhled a stanovenou strukturu dat. Zároveň se zde ukázala být dalším pádným důvodem k vytvoření nových stránek potřeba jejich rychlé aktualizace, která nebyla na serveru umístěném na ČVUT možná. Jako vzor nových stránek posloužily předsedovi ČÚZK tehdejší WWW stránky VÚGTK, které již byly po informační stránce velmi bohaté a s jednotným vzhledem. Proto také oslovil ODIS VÚGTK se žádostí o jejich vytvoření. Během července až září 1999 byly tedy vyhotoveny v ODIS VÚGTK nové stránky ČÚZK.

Toto však byly pouze stránky ČÚZK jakožto ústředního úřadu, obsahující samozřejmě i základní údaje o všech dalších úřadech resortu. Již během roku 1999 a hlavně pak během roku 2000 vznikaly ale spontánně z iniciativy obvykle správce sítí na jednotlivých katastrálních úřadech (KÚ) i stránky jednotlivých KÚ a ZKI (Zeměměřické a katastrální inspektoráty). Jejich úroveň byla velmi různorodá, někdy se jednalo o pouhou velmi stručnou informaci o existenci KÚ na WWW stránkách příslušného města, jindy naopak o informačně velmi obsažné a i vzhledově velmi zdařilé WWW stránky umístěné jako samostatné na nějakém serveru, obvykle providera. V září roku 2000 již mělo přibližně 45 KÚ a jeden ZKI své WWW stránky, vzniklé takto spontánně, které však byly naprosto různorodé. Současně pak s ohledem na § 20 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím platí, že katastrální úřady, zeměměřické a katastrální inspektoráty a Zeměměřický úřad, jako povinné subjekty ve smyslu zákona, musí zveřejňovat od 1. ledna 2001 informace uvedené v § 5 odst. 1 zákona též způsobem umožňujícím dálkový přístup k nim. Bylo rozhodnuto, že v podmínkách resortu ČÚZK bude tato povinnost zajištěna prostřednictvím sítě Internet. To byl tedy hlavní impuls k vytvoření dalších nových jednotných stránek, tentokrátě všech úřadů resortu ČÚZK, tj. KÚ, jejich detašovaných pracovišť, ZKI a ZÚ. Celkem se jednalo o 120 úřadů.

S žádostí o vyhotovení WWW stránek všech těchto 120 úřadů resortu ČÚZK se obrátili tehdejší předseda ČÚZK Ing. Jiří Šíma, CSc. a ředitel odboru řízení územních orgánů Ing. Bohumil Janeček v září 2000 na ODIS VÚGTK. Bylo zapotřebí ve velmi krátké době navrhnout a realizovat takový informační systém o celém resortu, který bude moci pomocí WWW stránek poskytovat všechny potřebné informace, bude mít opět jednotný vzhled, strukturu dat a odkazů, bude velmi robustní a hlavně bude velmi rychle aktualizovatelný, nejlépe již na lokální úrovni, tedy přímo pracovníky lokálních úřadů. Navíc byly prostředky na vytvoření požadovaného informačního systému velmi omezené. Výsledné stránky se měly stát integrální součástí již hotových stránek centrálního úřadu ČÚZK a tvořit s nimi jak na první pohled, tak i po stránce struktury dat a odkazů jednotný celek.

* Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, 250 66, Zdice č.p. 98

2. Principy a zvolený postup technologického řešení

Jak bylo již uvedeno výše, celé řešení úkolu bylo realizováno ve dvou krocích. Nejprve byly v roce 1999 vyhotoveny stránky centrálního úřadu ČÚZK a rok poté stránky všech ostatních úřadů celého resortu, tj celkem 120 úřadů.

2.1 Příklad stránek centrálního úřadu

Vycházelo se z názoru, že stránky úřadu státní správy mají být zaměřeny na maximální informační hodnotu a snahu vycházet vstříc požadavkům veřejnosti jakožto uživatelů stránek. Na prvním místě musí být zájem veřejnosti a teprve na druhém zájem úředníků.

Autoři si proto jako prvotní cíl vytkli co nejvyšší informační hodnotu stránek spolu s rychlostí jejich "natahování" a teprve na druhém místě jejich vzhled. Na stránkách proto nejsou žádné animované obrázky, žádná hudba na pozadí, žádné video ani nic podobného. Je zde naopak snaha o jednoduchý, snad elegantní a přehledný vzhled, který povede uživatele nejkratší cestou ke hledaným informacím a umožní uživateli udržet si co nejlepší přehled a orientaci v celé stromové struktuře website.

Zde byly za barvy pozadí zvoleny stejné barvy jako na nové budově zeměměřických a katastrálních úřadů v Praze, tedy jakési „vlajkové“ barvy resortu. Využilo se zde tak okolnosti, že právě tyto barvy, světlá nevýrazná zelená a cihlově červená, jsou zároveň i vhodné pro oči, kde zelená slouží jako podklad pro texty a cihlová pro menu s nabídkami. Titulní strana a stránky druhé úrovně mají jako podklad barevnou strukturu, navíc s cihlovým menu v levé části. Od stránek třetí úrovně již menu není a od čtvrté úrovně, sloužící jen pro vystavování textových informací, je podklad bez struktury, tedy pouhou barvou pozadí. Tím se opět podporuje přehlednost celého website.

Pro zajištění jednotného vzhledu písma byly použity stylové soubory CSS pro fonty. Pro umožnění fulltextového prohledávání stránek pak byly použity speciální CGI skripty. Prohledávat lze jak celý website, tak i samostatně jeho jednotlivé oddíly (větve), což vede jednak k urychlení a zpřehlednění prohledávání a navíc umožňuje najít hledanou informaci v kontextu určitého obsahového oddílu.

Stránky byly tvořeny přímo v HTML kódu, tak aby tvůrci stránek měli 100% kontrolu nad tímto zdrojovým kódem. Nebyly tedy použity žádné wysiwyg editory podobného typu jako např. MS Frontpage, ale HTML editor, v tomto případě šlo o HomeSite. Důraz byl kladen na dodržování standardů. Byla snaha nepoužívat proprietární rozšíření jazyka HTML a stránky byly tvořeny tak, aby byly čitelné nejen v prohlížeči MS Internet explorer, ale i v dalších prohlížečích jako je například Netscape Navigator aj.

Rozhodování zda použít stránky statické či dynamické bylo tehdy v roce 1999 jednoduché. Technologie pro dynamické stránky ještě nebyly tak rozšířené a především ani charakter informačních stránek centrálního úřadu tuto technologii nijak nevyžadoval. Dalo by se přímo říci, že forma dynamických stránek generovaných z nějaké databáze by byla pro takový website informačního charakteru nevhodná. Byly proto zvoleny stránky statické, kde jejich vzhled a koncepce byly formovány pomocí tabulek. K tabulkám se autoři přiklonili i přesto, že v tehdejší době byly velmi populární rámy (frames) a stránky jež nebyly tvořeny s využitím rámu byly často pokládány za „technologicky zastaralé“. Výsledkem je, že vlastně do dnešní doby nebylo třeba website nijak zásadním způsobem přepracovávat a že je uživatelům umožněno se uložením URL v prohlížeči později přímo odkazovat na jakoukoliv stránku, což technologie rámu takto jednoduše neumožňuje. Stejně tak je možné celý website bez problémů uložit na CD-ROM a prohlížet off-line bez nutnosti instalace WWW serveru na PC. Této možnosti bylo také hojně využíváno, již vzhledem k jeho velkému rozsahu. VÚGTK Zdiby tak přikládal kompletní kopii website celého resortu na svá informační CD-ROM „Zeměměřictví a katastr“.

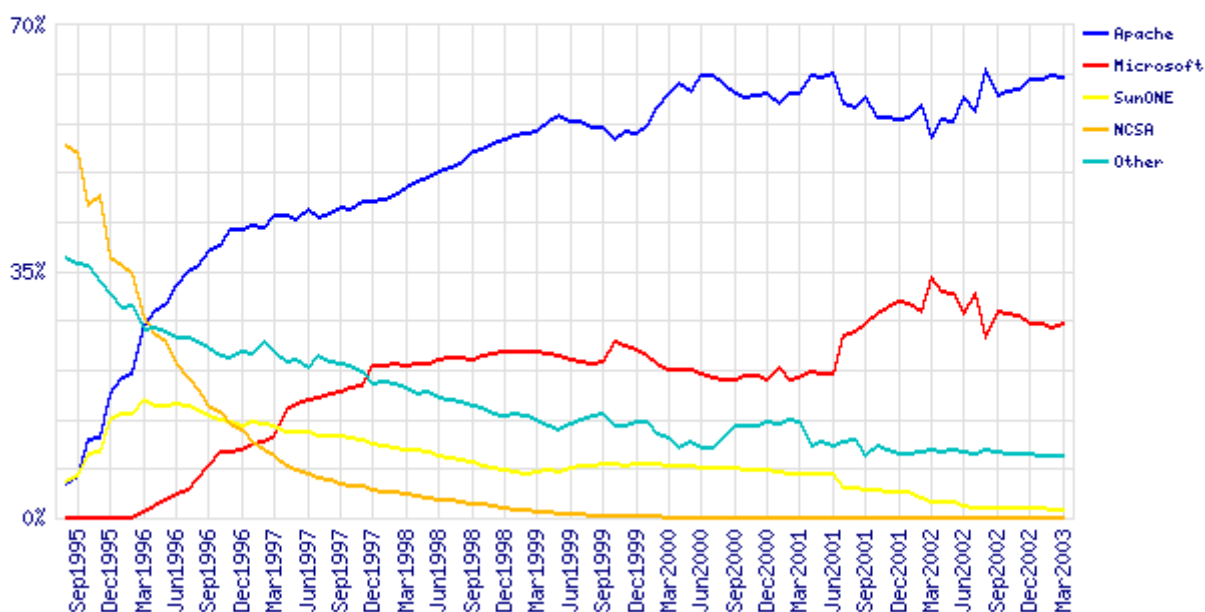
Ze scriptování tedy bylo využito hlavně CGI scriptů na straně serveru pro fulltextové prohledávání dokumentů. Dále to byly již zmíněné CSS scripty především pro styly písem. Pro potřeby sledování, jak statistiky přístupů na stránky, tak i možnosti sledování kdo na které stránky přistupuje, byly vytvořeny aplikace řešící tento úkol on-line. Opět s využitím CGI scriptů na straně serveru a také pomocí vsuvek SSI.

Ani s rozhodováním jakou platformu a WWW server použít nebyl žádný problém. Jak z hlediska finančního, tak i spolehlivosti a bezpečnosti byl pro server zvolen operační systém Linux RedHat a WWW server Apache. Nyní, v březnu 2003, má podle informací z <http://news.netcraft.com/> stále největší podíl aktivních serverů na trhu WWW server Apache (66%) následovaný MS IIS (25%). Obdobný poměr byl i v roce 1999, rozhodnutí orientovat se na SW Apache bylo tedy prozřívavé a ten dodnes bez problému pokrývá všechny potřeby website. Časový vývoj podílů na trhu jednotlivých WWW serverů zachycuje následující obrázek převzatý z uvedeného URL.

March 2003 Web Server Survey

In the **March 2003** survey we received responses from **39,174,349** sites.

Market Share for Top Servers Across All Domains August 1995 - March 2003

Stránky byly umístěny na WWW serveru VÚGTK ve Zdibech, který byl tehdy připojen do Internetu rychlostí 256 KBit/s a od 1. 7. 2000 je připojen rychlostí 2MBit/s přes dnešní síť Národního výzkumu CESNET 2. Jejich oficiální uvedení do provozu se konalo společně s otevřením nové budovy resortu v Praze dne 10. října 1999. Dnes jsou stránky dostupné pod URL: <http://www.cuzk.cz/>.

Systém aktualizace stránek byl takový, že na centrálním úřadě ČÚZK byl určen pracovník odpovědný za website z obsahového hlediska. Ve VÚGTK byl pak určen hlavní webmaster mající na starost rozvoj website po stránce technologické spolu s administrací serveru a připojení do Internetu. Dále pak výkonný webmaster, mající na starost vlastní tvorbu HTML dokumentů spolu s potřebnými scripty podle podkladových dokumentů dodaných pracovníkem z ČÚZK. Tento systém se velmi osvědčil a všichni tři zúčastnění spolu velmi intenzivně komunikovali především prostřednictvím e-mailů. Konečně rozvoj website z dlouhodobého hlediska jeho obsahové náplně měla koordinovat redakční rada, ustavená tehdejšími předsedou ČÚZK, který stál v jejím čele.

2.2 Stránky dalších úřadů resortu ČÚZK

Jak bylo již uvedeno v úvodu, na podzim roku 2000 se ukázala potřeba urychleně vytvořit WWW stránky všech dalších úřadů resortu ČÚZK, celkem 120 úřadů. Jejich stránky museli být zprovozněny k 1. lednu 2001. Stránky ostatních úřadů resortu měli tvořit spolu s již hotovými stránkami centrálního úřadu integrovaný informační systém o celém resortu. Důraz byl opět kladen na informační hodnotu stránek, jejich přehlednost, aktualizovatelnost a v neposlední řadě hrála velkou roli také „robustnost“ celého tohoto informačního systému.

Zpočátku se zdálo, že volba principů a technologií bude velmi ovlivněna velmi krátkým termínem pro vytvoření takového informačního systému včetně jeho naplnění daty. K dispozici byly přibližně 2 měsíce, přičemž třetí měsíc byl ponechán právě pro naplnění systému daty. Došlo k opětovnému hodnocení celkové koncepce a principů, které byly použity o rok dříve při tvorbě stránek centrálního úřadu. Znovu byly zvažovány otázky zvolené platformy, tvorby stránek přímo v HTML kódu s jeho 100% kontrolou, otázky zda dynamické či statické stránky, celkový vzhled stránek a další.

Ukázalo se, a to právě i přes značné diskuse se zcela protichůdnými názory vyslovovanými odborníky z různých ústavů, úřadů i firem, že již dříve ve VÚGTK zvolená koncepce je optimální a není třeba na ní v zásadě nic měnit. Navíc bylo možné tímto způsobem úspěšně realizovat informační systém i ve stanoveném termínu.

Server, na kterém měly být stránky původně vystaveny, měl být umístěn v již zmíněné nové budově resortu v Praze. Protože však z čistě legislativních důvodů nebylo tehdy možné v této budově zřídit server se zvoleným operačním systémem Linux RedHat, padlo rozhodnutí, že WWW stránky resortních úřadů budou dočasně umístěny na tomtéž serveru jako stránky centrálního úřadu ČÚZK, tj. na serveru VÚGTK. V okamžiku, kdy by byl v nové budově zprovozněn WWW server s OS Linux RedHat, který nebude součástí infrastruktury ISKN (Informačního systému katastru nemovitostí), což technicky není problém zřídit, měly být stránky přesunuty na tento server.

Byl tedy navrhnut systém, který lze charakterizovat jako "distribuovaně spravovaný informační systém s centrálním uložením dat". Princip spočívá v tom, že na jediném serveru jsou umístěny všechny WWW stránky všech úřadů resortu, přičemž stránky každého konkrétního lokálního úřadu jsou spravovány vždy příslušným webmasterem z tohoto úřadu. Tímto je principiálně zaručena vysoká robustnost systému, kdy například onemocnění nebo odchod určitého webmastera neohrozí celý systém jako celek. Stejně tak aktualizace informací, v systému uložených, je prováděna nejkratší možnou cestou, kdy potřebné změny jsou na WWW ukládány bezprostředně již pracovníky toho lokálního úřadu, kde tyto změny vznikly. Velmi důležité je také to, že takto postavený informační systém s sebou nenese žádné další velké nároky na finanční zabezpečení jeho provozu, protože aktualizaci zajišťují dosavadní pracovníci resortu.

ODIS VÚGTK vytvořil během měsíců října a listopadu 2000 šablony pro jednotné stránky všech lokálních úřadů resortu, zřídil přístupy na server pro určené webmastery ze všech 120 úřadů resortu a na závěr provedl vyškolení všech těchto webmasterů, jak šablony používat a jak provádět aktualizace WWW stránek na serveru. Webmasteri z jednotlivých lokálních úřadů resortu pak během prosince 2000 naplnili šablony daty, a tím vznikly k 1. lednu 2001 WWW stránky všech 120 úřadů resortu ČÚZK. Další aktualizace stránek si tedy již provádějí tito webmasteri sami, buď na základě upozornění či pokynu z ČÚZK (obvykle cestou hlavního webmastera), nebo podle vlastního uvážení při vzniku změn či potřebě doplnit další lokální informace.

Protože stránky lokálních úřadů tvoří spolu se stránkami centrálního úřadu jeden integrovaný informační systém, přistupuje se nyní i na ně ze stejného výchozího URL <http://www.cuzk.cz/>. Za zmínku ještě stojí, že vzhled stránek byl zvolen tak, aby byla na první pohled patrná sounáležitost se stránkami centrálního úřadu. Každý druh úřadu (KÚ, detašované pracoviště KÚ, ZKI, ZÚ) má ale trochu odlišný vzhled, podle kterého se pozná o jaký úřad se jedná.

3. Obsahová náplň výsledného website

Množství informací uložených na stránkách je patrné již při prvním pohledu na titulní stránku ČÚZK (viz obrázek 1). V levém pruhu jsou odkazy na jednotlivé informační oddíly, které dále velmi stručně popíšeme.

Český úřad zeměměřický a katastrální - Microsoft Internet Explorer

Soubor Úpravy Zobrazit Oblíbené Nástroje Nápověda

Zpět Vpřed Zastavit Aktualizovat Domů Hledat Oblíbené Historie Pošta Tisk Upravit

Adresa http://www.cuzk.cz/ Přejít Odkazy

 ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ

English version:

- [STRUKTURA RESORTU](#)
- [INFORMACE O ÚŘADECH](#)
- [BÝVALO AKTUÁLNÍ](#)
- [VÝZKUM A VÝVOJ V RESORTU](#)
- [JE DOBRÉ VĚDĚT](#)
- [KONTAKTY](#)
- [PŘEDPISY A DOKUMENTY](#)
- [PERIODIKA V OBORU](#)
- [KATASTR NEMOVITOSTÍ](#)
- [DÁLKOVÝ PŘÍSTUP KE KATASTRU](#)
- [ZABAGED](#)
- [STÁTNÍ MAPOVÁ DÍLA](#)
- [ZAJÍMAVÉ ODKAZY](#)
- [ZAHRANIČNÍ POMOČ](#)
- [EU](#)
- [HABÍDKA ZAMĚŠTNÁHÍ](#)

Fulltextové vyhledávání v dokumentech na serveru:

Odeslat Vymazat

©1999 ČÚZK

Datum aktualizace: 2. 4. 2003

Počet přístupů na tuto stránku od 11.10.1999:
228191

místní čas:
14:51

Případné připomínky a podněty k jednotlivým stránkám pošlete na: webmaster@cuzk.cz

Sít Internet

3.1 Stránky centrálního úřadu ČÚZK s informacemi celostátního významu

Na titulní straně jsou uvedeny aktuální informace z resortu, které jsou poté přesouvány do oddílu „Bývalo aktuální“ a dále informace o působnosti ČÚZK. Další informační oddíly jsou tyto:

- **STRUKTURA RESORTU:** informace o struktuře úřadů resortu ČÚZK, jejich kontaktní údaje, umístění, jednacích řády, odkazy na WWW jednotlivých úřadů, prodejen map atd.
- **INFORMACE O ÚŘADECH:** abecední seznam všech úřadů resortu s odkazy na jejich WWW stránky, klikací mapa umístění úřadů. Obsahy WWW jednotlivých úřadů resortu uvedeme dále.
- **BÝVALO AKTUÁLNÍ:** dřívější aktuální informace z resortu.
- **VÝZKUM A VÝVOJ V RESORTU:** úkoly a koncepce výzkumu a vývoje, odkazy na organizace zabývající se výzkumem v ČR.
- **JE DOBRÉ VĚDĚT:** jde o asi nejdůležitější oddíl pro běžného uživatele WWW resortu ČÚZK. Jsou zde důležité informace pro občany, pravidla užití státních mapových děl, pravidla ČÚZK pro poskytování údajů o bodech bodových polí, opisů, výpisů a kopií z KN, působnost orgánů státní správy zeměměřictví v EU, systém úhrad nákladů při poskytování informací podle zák. č. 106/1999 Sb., sazebník úhrad ČÚZK a sazebník úhrad úřadu vlády. Jsou zde také různá poučení pro žadatele atd. Důležité jsou návody k postupu při řešení určitých typických životních situací.
- **KONTAKTY:** důležité kontaktní adresy a informace, kam se obracet při podávání stížností, podnětů a oznámení.
- **PŘEDPISY A DOKUMENTY:** také velmi důležitý oddíl. Obsahuje pokyny ČÚZK, právní předpisy v oboru zeměměřictví a katastru, právní předpisy související se zeměměřictvím a katastrem a výroční zprávu o činnosti ČÚZK podle zákona č. 106/1999 Sb.
- **PERIODIKA V OBORU:** zde je fulltextově uložena řada odborných časopisů, nebo uvedeny odkazy na ně. Jde především o Zpravodaj ČÚZK ve formátu PDF, kde jsou vystaveny všechny částky již od č. 3 z roku 1993. Dále pak o Statistickou ročenku půdního fondu, která je vystavena od roku 1994, periodika VÚGTK kde jde o Sborníky prací, výroční zprávy a jiné publikace VÚGTK, Novinky zeměměřické knihovny (NZK) již od čísla 1 / 1997 a odkaz na elektronický katalog odvětvové knihovny ODIS VÚGTK. Z časopisu Geodetický a kartografický obzor (GaKO) jsou zde uvedeny obsahy jednotlivých čísel časopisu s abstrakty článků.
- **KATASTR NEMOVITOSTÍ:** další velmi důležitý oddíl obsahující historický vývoj a současné úkoly KN, dále informace o centrální databázi KN ČR, informačním systému ISKN, struktuře a výměnném formátu DKM a SPI, seznam skenovacích pracovišť, program digitalizace SPI, seznam k.ú. celé ČR, seznamy DKM, KM-D a prostorů, ve kterých se určuje poloha PB v S-JTSK.
- **DÁLKOVÝ PŘÍSTUP KE KATASTRU:** obecné informace a popis placené služby zajišťující dálkový přístup k údajům katastru nemovitostí ČR. Jsou zde například podmínky pro získání přístupu do databáze údajů katastru nemovitostí, jak postupovat při zřízení účtu, základní informace o obsahu výstupní sestavy a přístupu na zkoušku, návod pro ovládání funkcí systému, informace o dostupnosti údajů z jednotlivých KÚ atd. Je nutné dodat, že vlastní databáze ISKN není ani uložena ani provozována na serveru VÚGTK a že na řešení tohoto úkolu se VÚGTK nijak nepodílel. Vlastní přístup do databáze je tedy řešen formou odkazů na server katastr.cuzk.cz a web-site ČÚZK obsahuje pouze zmíněné obecné popisné informace o databázi ISKN.
- **ZABAGED:** informace o Základní bázi geografických dat ZABAGED včetně tabulek vrstev, přehledné mapě a metadat ZABAGED.
- **STÁTNÍ MAPOVÁ DÍLA:** základní sortiment prodejen map obsahující katalog map, kde naleznete ukázky státních mapových děl s informacemi o jejich struktuře, obsahu a digitálních formách. Seznam prodejen map s kontaktními údaji, listoklad Základní mapy 1 : 50 000 a 1 : 25 000, informace o prodeji map do zahraničí, informace o datových fondech digitálních map a grafický informační systém ARCHIV.
- **ZAJÍMAVÉ ODKAZY:** název oddílu je zcela výmluvný, jde o velký zdroj pro každého, kdo touží po dalších informacích souvisejících buď přímo s oborem geodézie nebo dalšími příbuznými obory.
- **ZAHRANIČNÍ POMOC:** informace o projektech zahraniční pomoci resortu ČÚZK.
- **EU:** informace o Evropské unii.
- **NABÍDKA ZAMĚSTNÁNÍ:** možnosti zaměstnání a volná pracovní místa v resortu ČÚZK.

3.2 Stránky ZÚ a úřadů s lokální působností

Na WWW stránky ZÚ a lokálních úřadů se dostaneme z oddílu INFORMACE O ÚŘADECH. Obsahují informace s lokální působností, podle působnosti příslušného úřadu. Ve stručnosti se jedná o tyto položky: Jak nás najdete - mapka umístění příslušného úřadu, Územní působnost úřadu, Organizační struktura úřadu, Podací místa na příslušném úřadě, Výroční zpráva podle zákona č. 106/1999 Sb., Obnova katastr. operátu, Přehled rozpracovaných KPÚ, Další informace z KÚ - zde si mohou KÚ vystavovat další informace s lokální působností podle svého uvážení, odkaz na WWW detašovaného pracoviště, má-li jej KÚ. Stejně tak jsou na stránkách příslušných detašovaných pracovišť uvedeny odkazy na stránky nadřízených KÚ.

KATASTRÁLNÍ ÚŘAD
v Klatovech

Vítejte na stránkách KÚ v Klatovech!

Adresa: Kollárova 528
339 01 Klatovy 3

Telefon: 376 317 231

Fax: 376 312 234

E-mail: ku.klatovy@czuk.cz

Ředitel: Ing. Karel Schořík

Úřední hodiny:

- pro fyzické a právnické osoby
pondělí a středa 8.00 - 17.00
- pro podnikatele v oboru geodetických prací
(nutno předem objednat)
pondělí až čtvrtek 8.00 - 12.00
- podatelna
pondělí a středa 8.00 - 17.00
úterý a čtvrtek 8.00 - 14.30
pátek 8.00 - 14.00
- elektronická podatelna
podrobnější informace o elektronické podatelně naleznete [zde](#)

Informace o Dálkovém přístupu k údajům katastru nemovitostí na <http://katastr.czuk.cz>

© 2001 ČÚZK
Datum aktualizace: 31. 3. 2003
Případné připomínky a požadavky k jednotlivým stránkám posílejte na: zelenek.klatov@czuk.cz

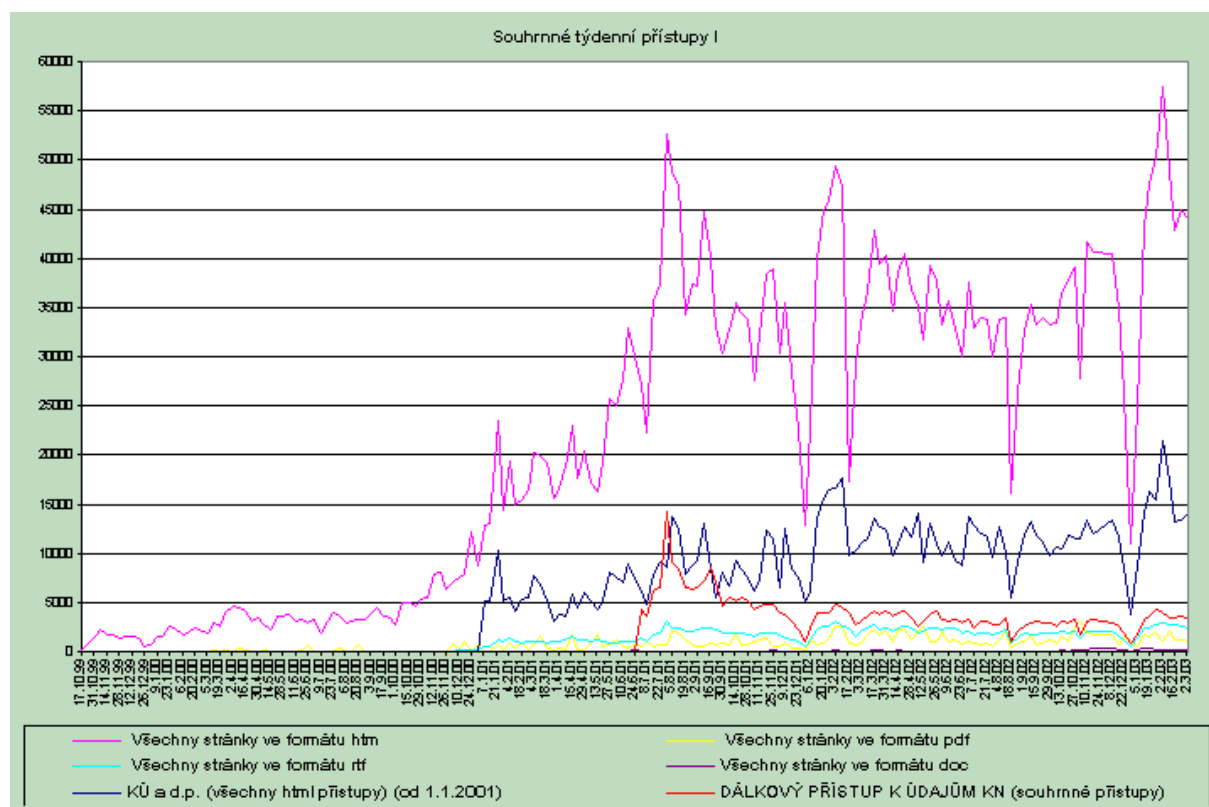
Formou odkazů ze stránek lokálních úřadů na stránky ČÚZK jsou uvedeny další důležité informace společně všem KÚ: Věcná působnost, Postup získání informace, Systém a sazebník úhrad, Vyřizování jiných podání, Poskytování údajů z katastru, Předpisy, Prostory s určováním podrob. bodů v S-JTSK, Přehled katastrálních území s DKM a KM-D, Státní mapová díla, ZABAGED, Další informace týkající se činnosti ČÚZK - odkaz na titulní stranu ČÚZK. Na obrázku 3 je příklad titulní WWW strany katastrálního úřadu.

Rozsah web-site resortu ČÚZK k 28. únoru 2003 bez započítání stránek VÚGTK byl 2936 dokumentů (html, pdf, rtf a doc) a 1684 obrázků.

4. Sledovanost stránek

Jak bylo již uvedeno, stránky ČÚZK jsou v této podobě vystaveny od 10. října 1999, stránky ostatních úřadů resortu jsou pak vystaveny od 1. ledna 2001. Již po prvním roce provozu stránek ČÚZK byla provedena podrobná analýza jejich sledovanosti. Byla vytvořena programová aplikace umožňující všem webmasterům a oprávněným pracovníkům resortu sledovat on-line, kdo přistupuje na WWW stránky (ve smyslu ze které domény je přistupováno). Také byla vytvořena další aplikace umožňující sledovat on-line statistiku přístupů na WWW stránky resortu. Tato statistika je aktualizována vždy po týdnech a obsahuje značné množství grafů a tabulek, ze kterých lze usuzovat na vývoj zájmu o jednotlivé druhy informací poskytovaných na WWW resortu.

Na obrázku 3 je vidět celkový vývoj počtů přístupů po jednotlivých týdnech od 10. 10. 1999. Jedná se o celkový počet všech html přístupů, tedy vždy přístup na jednu stránku je zaznamenán jako jeden přístup. Je nutno poznamenat, že v této statistice nejsou zahrnuty opakované přístupy přes jakoukoli proxy-cache, která umožňuje natažení stránky nikoliv ze serveru, kde jsou primárně uloženy, ale z cache paměti (vyrovnávací paměti), které často bývají umístěny u providerů. Je tedy zřejmé, že skutečný počet přístupů je ještě vyšší. I tak je však z již uvedeného grafu všech přístupů názorně vidět, že jejich počet a tedy i zájem o WWW resortu roste.

Jestliže krátce po spuštění WWW v říjnu a listopadu 1999 bylo zaznamenáváno přibližně 2 000 přístupů týdně, dnes je to až 30x tolik. Po prvním náběhu v říjnu 1999 došlo k většímu nárůstu sledovanosti na počátku dubna 2000, zřejmě v souvislosti s proklamovaným spuštěním ISKN (Informačního systému katastru nemovitostí umožňujícího poskytování údajů z katastru dálkovým přístupem po Internetu), které se pak nekonalo, což se odrazilo i v následném poklesu zájmu. Teprve

v říjnu 2000 došlo k překročení sledovanosti z počátku dubna téhož roku a od té doby zájem prudce rostl až do srpna 2001. Největší nárůst zájmu byl jednak na počátku roku 2001, kdy došlo k uvedení WWW lokálních úřadů, které, jak je vidno, se však ve svém součtu na statistice podílejí přibližně jen 29 procenty přístupů. Dále pak v období od druhé poloviny května do počátku srpna 2001, kdy byl postupně spouštěn ISKN. Avšak poté, co se veřejnost seznámila s podmínkami přístupu do ISKN, který je kromě jiného zpoplatněný částkou 50 Kč za stranu A4 výpisu, klesl opět zájem o přibližně 40 procent. Teprve v únoru 2003 pak došlo k překonání počtu přístupů ze srpna 2001. Přístupy na obecné informační stránky o ISKN se tak nyní na celkovém počtu podílejí pouze přibližně 6,5 procenty.

Máme - li pro orientaci uvést jen několik základních údajů o celkových dosažených počtech přístupů od 10. října 1999 do 2. března. 2003, pak lze vybrat třeba následující:

Seřazené souhrnné počty přístupů na jednotlivé oddíly WWW ČÚZK od 10. 10. 1999 do 2. 3. 2003	
4 121 542	Všechny stránky ve formátu htm, pdf, rtf, doc
3 788 869	Všechny stránky ve formátu htm
1 085 495	KÚ - stránky katastrálních úřadů a det. pracovišť (od 1.1.2001)
726 836	KATASTR NEMOVITOSTÍ
338 896	DÁLKOVÝ PŘÍSTUP K ÚDAJŮM KN
333 255	STÁTNÍ MAPOVÁ DÍLA
227 971	STRUKTURA RESORTU
204 955	JE DOBRÉ VĚDĚT
106 008	PŘEDPISY A DOKUMENTY
77 401	ZABAGED
53 146	ZKI – stránky Zeměměřických a katastrálních inspektorátů (od 1.1.2001)
35 078	NABÍDKA ZAMĚSTNÁNÍ
34 568	PERIODIKA V OBORU
34 387	ZAJÍMAVÉ ODKAZY
34 270	Ovládání aplikace dálkového přístupu do ISKN
32 728	Zřízení účtu dálkového přístupu do ISKN
32 102	KONTAKTY (všechny přístupy na oddíl Kontakty)

Dosažení celkového počtu přístupů více jak čtyř milionů svědčí o velkém zájmu o WWW stránky resortu ČÚZK. Podrobnější statistické údaje jsou na http://www.vugtk.cz/~talich/publikace/stat_cuzk/.

5. Závěrečná doporučení na základě získaných zkušeností

Tato doporučení jsou na základě získaných zkušeností s vytvořením a provozem jednoho konkrétního website všech úřadů určitého resortu státní správy. Jsou proto samozřejmě ovlivněna konkrétní situací a nejspíše také do jisté míry subjektivní, pokusím se však o jejich maximální možné zobecnění.

5.1 Platné standardy pro tvorbu WWW státních úřadů v ČR

Nejprve je třeba se zmínit o standardech, zákonných úpravách a předpisech, ze kterých lze vycházet. Předně se jedná o Zákon č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím. Dále pak Nařízení vlády č. 364/1999 Sb., kterým se upravuje součinnost orgánů státní správy s obcemi při zajišťování povinností obcí podle zákona č. 106/1999 Sb. Pak je to Usnesení vlády ČR č. 875/2000 z 6. 9. 2000, kterým bylo uloženo ministru a vedoucímu Úřadu vlády a předsedovi Rady pro státní informační politiku, aby ve spolupráci s ministrem vnitra připravil do 31. prosince pokyn, který postup orgánů

veřejné správy v této oblasti sjednotí. Nakonec jde o Zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a změně dalších zákonů.

Úkolem Ministerstva informatiky je v souladu se zákonem 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a změně dalších zákonů, koordinovat výstavbu informačních systémů veřejné správy (ISVS). Základními nástroji technické koordinace jsou pak standardy ISVS, systém atestací a systém kontrol. Zde standardy vymezují technické a organizační předpisy. Standardy ISVS, jejich návrhy a související dokumenty jsou přístupné na WWW Ministerstva informatiky na URL <http://www.micr.cz/?idm=7&lang=cz>. Je zde také možno vznášet dotazy, náměty a připomínky ke všem těmto dokumentům.

Tvorby WWW státních úřadů se především týká „Standard ISVS pro zveřejňování vybraných informací o veřejné správě způsobem umožňujícím dálkový přístup“ č. 012/01.02, který vřele doporučuji k přečtení. Z věcného hlediska je důležité, že jsou zde uvedeny povinně zveřejňované informace. Z nich je nejdůležitější a současně obvykle nejproblematičtější část ohledně tzv. „popisu postupů při vyřizování žádostí, návrhů a jiných dožadání občanů“. K tomuto je zde uvedena obecná osnova popisu postupu s povinnými a doporučenými položkami. Konečně jsou v tomto standardu uvedena i obecná metodická doporučení k zajištění trvalé aktuálnosti a správnosti zveřejňovaných informací. Bohužel zde nejsou žádná technologická doporučení ani v tom nejobecnějším smyslu.

5.2 Doporučení k obsahové náplni WWW úřadů státní správy

Tvůrci website by měli v první řadě přijmout názor, že WWW stránky státního úřadu mají být zaměřeny na jejich maximální informační hodnotu a nikoliv pro pochvalu webmastera co vše dokáže vytvořit. Při rozhodování se, jaké informace na website zařadit je dobré se vžít do role uživatele stránek, který je jistě navštívil pro vyřešení nějaké své situace („životní situace“) a nikoliv proto, aby se pokochal jejich krásou, shlédl množství animovaných obrázků a poslechl si řadu hudebních „hitů“ na pozadí stránek. Stojí za to se zamyslet, zda například informace o tom, kdo má dnes svátek je ta pravá, kterou bude uživatel hledat na stránkách třeba určitého městského úřadu. Stránky nabitě informacemi tohoto druhu pak skutečně vynikají svou „přehledností“. Více než kde jinde zde platí, že co nejjednodušší řešení, co nejstřídmější a nejpřehlednější vzhled a dobře rozvržená struktura informací s odkazy vedoucími pokud možno co nejkratší cestou k hledané informaci, slaví největší úspěch. Vzhled stránek by měl používat pro oči nenásilných barev na pozadí a měl by využívat jednotných písem (fontů) pro určité druhy vystavovaných informací.

Budeme-li hovořit o WWW stránkách všech úřadů nějakého určitého resortu státní správy, měly by být stránky jednotlivých úřadů resortu jednotné. Tj, doporučuji jednotný nejen vzhled, ale především i strukturu informací, dat a odkazů. Velmi to usnadní uživatelům orientaci. Zjistí-li, že hledaná místní informace se na stránkách např. úřadu v určitém okrese nachází na jeho WWW v jistém místě, ví, že i u úřadu v jiném okrese ji najde na tomtéž místě. Je to požadavek zcela logický a odůvodnitelný.

Při vystavování informací a postupů pro řešení jednotlivých životních situací, je dobré nabídnout nejprve přehled řešení, poté pod příslušnými odkazy stručné (základní) postupy a pak teprve další podrobnější (rozšířené) informace k řešení situace. Docílí se tím vyšší přehlednosti. Je také vhodné popsat řešení složitějších situací nejen z hlediska, jak to ukládá zákon či určitý předpis, ale i dostatečně srozumitelně běžnému občanovi, který není podrobně obeznámen se všemi potřebnými právními podklady. Tedy skutečně popsat postup např. takto: „vyzvedněte si u okénka XXX úřadu YYY formulář č. 123-45/67, vyplňte kolonky 1-17 a odevzdejte jej spolu s doklady A,B,C na podatelnu příslušného úřadu YYY“.

Každá uveřejňovaná informace by měla mít např. ve své spodní části uvedeno kdo tuto informaci vytvořil (který subjekt), datum, kdy byla informace vytvořena a odkaz, resp. e-mailovou adresu, na koho se obrátit s dotazy.

Samostatným problémem je zajištění aktualizace uveřejňovaných informací. Pro toto je třeba si vytvořit jistý organizační systém. Rada doporučení je uvedena ve výše zmíněném standardu ISVS. V každém případě je třeba rozlišovat mezi funkcemi pracovníka odpovědného za obsahovou náplň website a pracovníků odpovědných za technickou stránku věci. Pouze u velmi malých úřadů, např. místních úřadů v malých obcích, lze předpokládat, že toto úspěšně zvládne jediná osoba. Ve většině případů tak bude třeba pečlivě vymezit pravomoce jednotlivých zúčastněných pracovníků. Ze zkušenosti bych doporučil, aby u větších úřadů, především u centrálních úřadů státní správy, bylo pracovníků podílejících se na technické realizaci stránek více. Pracovník odpovědný za obsahovou náplň by měl být zkušený pracovník resortu, který velmi dobře zná chod resortu, náplň práce jednotlivých úřadů a potřeby veřejnosti, která se na úřady resortu obrací. Zde není ani tak důležité „informační“ vzdělání, tedy vzdělání v oblasti IT, jako spíše dokonalá znalost úřadů příslušného resortu po stránce jejich „provozu“. A tyto znalosti se získávají jen léty praxe. Ten by pak měl mít jako další spolupracovníky specialisty na IT, kteří spolu s ním budou navrhovat k realizaci jednotlivé informační služby pro website.

Tím se dostáváme k úvaze, že po uveřejnění všech pro veřejnost důležitých informací z konkrétního resortu, popisu řešení všech v úvahu přicházejících životních situací a vystavení důležitých dat a datových sad (např. různých rejstříků a databází), by měla být dalším krokem realizace co nejširšího spektra služeb pro veřejnost. Dnešní moderní websity úřadů státní správy již obvykle obsahují když ne všechny, tak určitě alespoň velkou část ze všech informací potřebných pro veřejnost. Co však již není tak úplně obvyklé jsou právě služby, jež by umožnily veřejnosti vyřizovat řadu svých potřeb dálkovým přístupem. Například když už třeba není možné podávat určitá podání on-line dálkovým přístupem, například z důvodu přiložení potřebných písemností, bylo by jistě ale možné alespoň on-line sledovat průběh vyřizování těchto podání, zvláště, trvá-li vyřízení i několik měsíců či více jak rok.

5.3 Doporučení k technologickému řešení

Zde je třeba vše pečlivě zvážit a nepodléhat jistým sezónním technologickým trendům. Website centrálního úřadu nebo více než stovky lokálních úřadů nějakého resortu není možné lehce s malými náklady kompletně předělávat několikrát ročně. Mnohdy určitá novinka v informačních technologiích vypadá velmi slibně, ale již po několika měsících či jednom roce se ukáže, že má zase řadu jiných nedostatků a tudíž se trvaleji a ve větší míře neprosadí. Příkladem budiž třeba informační push kanály nebo WAP.

S ohledem na již výše uvedené v kapitole 5.2 a také v předchozím odstavci, doporučuji vytvářet WWW stránky co nejjednodušší, což se navíc částečně projeví i větší rychlostí „natahování“, protože stále ještě většina uživatelů, připojující se do Internetu z domova, má pouze pomalé spojení modemem. Nedoporučuji používat wysiwyg editory, ale editory umožňující přímo tvorbu HTML kódu s jeho 100% kontrolou. Pro podporu jednotného vzhledu s jeho případnou snadnou modifikací doporučuji využívat CSS styly písem. Pro možnost snadnějšího odkazování se přímo na určitý dokument či WWW stránku nedoporučuji používat rámce (frames), ale spíše se přidržet využívání tabulek pro formátování vzhledu stránek.

Při rozhodování se, zda stránky mají být dynamické (míněno generované skripty na straně serveru z databáze), nebo statické, doporučuji se řídit účelem a charakterem website. Dynamické stránky v tomto pojetí jsou výhodné pro uveřejňování různých dat z databází, seznamů atd. Výhodou je, že uživatel si může na základě dotazu do databáze vlastně vytvořit výstup sám podle svých požadavků. Elegantním příkladem je v tomto případě třeba hojně navštěvovaný Obchodní rejstřík. Ovšem na druhou stranu máme-li uveřejňovat informace skutečně popisného, tj. informačního charakteru, například popisy řešení životních situací, budou dynamické stránky nevhodné, protože neumožní fultextové vyhledávání těchto stránek vyhledávacími stroji jako jsou například Google, AllTheWeb či AltaVista atd. Takto bychom vlastně umístili celý website do sféry tzv. neviditelného

webu, což v případě státních úřadů je jistě přímo nevhodné. Stejně tak neumožní dynamické stránky jednoduchým způsobem distribuovat website například všech úřadů celého resortu na CD-ROM pro jeho off-line provozování. Je tedy třeba uvážlivě rozhodnout, která část website bude formou statických stránek a která formou stránek dynamických, ve smyslu jak jsme si je definovali. Jednoduchoučké, malinké databáze lze vytvářet také formou statické stránky obsahující vyhledávací nástroj napsaný ve scriptovacím jazyce spustitelném na straně klienta v prohlížeči (např. v Javascriptu). Máme-li pro změnu řešit úkol, kde je třeba umožnit vybraným klientům (uživatelům) dálkovým přístupem vkládat či aktualizovat určité standardizované informace na website a současně je zde požadavek na možnost prohledávání takto aktualizovaných stránek zmíněnými fulltextovými prohledávači, je možné jej řešit tak, že pomocí sady formulářů se scripty na straně serveru (např. v PHP) vlastně vytvoříme resp. aktualizujeme potřebné statické html stránky.

Při tvorbě rozsáhlejšího website i více jak stovky úřadů jednoho resortu je třeba se rozhodnout, o jaký druh informačního systému se bude jednat a to z hlediska centrálního nebo distribuovaného uložení dat (databáze) a jeho správy (aktualizací). Systém centrálního uložení dat všech úřadů resortu na jednom serveru spolu s jejich distribuovanou aktualizací se nám velmi osvědčil. Umožní co nejrychlejší aktualizace přímo pracovníky z lokálních úřadů resortu, kde změny vznikají a přitom podporuje jednotnost a integritu celého informačního systému vystaveného na jediném serveru. Přímou se zde tak nabízí otázka dostatečného zabezpečení informačního systému, kde je třeba zajistit, aby aktualizace prováděné pracovníky z lokálních úřadů, které probíhají dálkovým přístupem, byly pomocí zabezpečeného přístupu. Doporučuji tedy použít například služby SSH či ještě lépe SSH2 ve spojení s vhodným klientem (např. WinSCP - <http://winscp.vse.cz/>) a nikoliv služby ftp, která není zabezpečena.

Tím se dostáváme k další otázce – volbě vhodného operačního systému, webového serveru a popřípadě i dalších nástrojů, jako je databázový server, scriptovací jazyky atd. Z finančních, ale především též i z hledisek spolehlivosti, výkonnosti a náročnosti na hardware se nám velmi osvědčil operační systém Linux RedHat. Jako webový server doporučuji Apache, databázi My SQL a pro scripty na straně serveru PHP. Graf uvedený na obrázku 1 v kapitole 2.1 svědčí, že jde dnes o standardní řešení (předpokládá se, že Apache je používán minimálně z 80% na OS Linux). Celkově lze pozorovat v posledních letech narůstající tendence k používání systémů s otevřeným zdrojovým kódem, tedy nejen OS Linux, ale i FreeBSD a další free Unixové systémy.

To nejdůležitější však zmíním až na konec. Předně je třeba dodržovat standardy. Jde hlavně o standardy konsorcia W3C (The World Wide Web Consortium - <http://www.w3.org/>) a organizace ISO (International Organization for Standardization - <http://www.iso.org/>). Účelem je kromě jiného dodržováním standardů docílit čitelnosti WWW stránek v různých typech prohlížečů. To je zcela nezbytnou podmínkou pro celou řadu operačních systémů, kde není možné používat například prohlížeč MS Internet Explorer. Tomu je třeba přizpůsobit i scriptování na WWW stránkách spouštěné na straně klienta, kde je třeba používat takové scriptovací jazyky, které jsou spustitelné v různých prohlížečích (např. Javascript). Při tvorbě stránek je pak zapotřebí je kontrolovat nejen v prohlížeči MS Internet Explorer, ale i v jiných, jako je třeba Netscape či Opera. Totéž se týká i nepoužívání proprietárních (firemních) formátů dat pro uveřejňované dokumenty. Mám teď na mysli například uveřejňování textových dokumentů ve formátu pro určitý textový editor určitého výrobce či dokonce ještě navíc pro jeho určitou verzi. Zde je třeba úplně využívat výměnných formátů (např. rtf pro textová data), nebo formátů pro které jsou zdarma dostupné čtecí programy pro všechny běžné operační systémy (např. PDF). Při nedodržení této podmínky vyřadíme určitou část veřejnosti z možnosti používání námi vytvořených WWW stránek.

Na úplný závěr bych dodal, že vývoj se ubírá směrem k otevřeným standardům jako je XML, které umožňují využití různých technologických platforem a nejsou proto závislé na používaných technologiích. Informační systém úřadů státní správy by tedy měl být na jejich využití připravován a jeho tvůrci by měli již nyní s tímto vývojem počítat.

Literatura:

TALICH, Milan: Nové WWW stránky úřadů resortu ČÚZK. In: Zeměměřič, r. 8 (2001), č. 4, s. 24-29, ISSN: 1211-488X. Dostupný z: <http://www.zememeric.cz/4-01/www.html>.

TALICH Milan, FREMUND Miroslav: Analýza statistiky přístupů na WWW stránky ČÚZK za období od 11.10.1999 do 13.10.2000. - Zdiby : VÚGTK, 2000, - 8 s. Dostupný z: http://www.vugtk.cz/~talich/publikace/stat_cuzk/

TALICH, Milan: Informační systémy pro on-line poskytování odborných geodetických informací a jejich tvorba. Doktorská disertační práce, ČVUT, Fakulta stavební, Praha, 2001, 140 s. Dostupná z: <http://www.vugtk.cz/~talich/disertace/disertace.pdf>.

HLAVENKA, Jiří, SEDLÁŘ, Radek, HOLČÍK, Tomáš, BOTÍK, Richard, MACH, Jakub: Vytváříme WWW stránky a spravujeme moderní web site. Třetí aktualizované vydání. Computer Press, Brno, 1999, s. 473. ISBN 80-7226-163-0

PETERKA, JIŘÍ: Státní informační politika – elektronický archiv článků autora. Dostupný z http://archiv.czech.net/i_sip.php3.

<http://news.netcraft.com/> - website sledující statistiky užívání jednotlivých webových serverů podle jejich výrobců.

Standardy informačních systémů veřejné správy, jejich návrhy a související dokumenty jsou dostupné na WWW Ministerstva informatiky na <http://www.micr.cz/?idm=7&lang=cz>.

Standardy konsorcia W3C (The World Wide Web Consortium) - jsou dostupné na <http://www.w3.org/>